
Kyrkomötet Ekumenikutskottets betänkande 2014:9

Ett fredsupprop

Sammanfattning

I betänkandet behandlas motion 2014:77 om ett fredsupprop. I motionen föreslås att kyrkostyrelsen tillsammans med Sveriges Kristna Råd (SKR) ska initiera ett ”fredsupprop” och att – i enlighet med Kyrkornas världsråds (KV) uppmaning att *Reallocate national military budgets to humanitarian and developmental needs, conflict prevention and civilian peace-building initiatives amongst others* – uppmana Sveriges regering och riksdag att omfördela den militära budgeten till humanitära insatser och utvecklingsbehov, till konfliktförebyggande och civilt fredsbyggande arbete. Utskottet menar att Svenska kyrkan ska vara en profetisk röst för fred i samhället. Utskottet ställer sig därför bakom motionens förslag om ett fredsupprop, men föreslår att motion 2014:77 avslås. Med anledning av motion 2014:77 föreslår utskottet att kyrkomötet ger kyrkostyrelsen uppdraget att utreda på vilket sätt KV:s missionsuppdrag *A Pilgrimage of Justice and Peace* kan tolkas, kontextualiseras och konkretiseras samt hur detta kan leda fram till ett fredsupprop i Svenska kyrkan, under perioden fram till KV:s nästa generalförsamling 2021.

Till betänkandet finns en reservation och en särskild mening.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:77.
2. Kyrkomötet beslutar att med anledning av motion 2014:77 uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda på vilket sätt Kyrkornas världsråds missionsuppdrag *A Pilgrimage of Justice and Peace* kan tolkas, kontextualiseras och konkretiseras samt hur detta kan leda fram till ett fredsupprop i Svenska kyrkan, under perioden fram till KV:s nästa generalförsamling 2021.

Motionens förslag

Motion 2014:77 av Johan Åkesson, Ett fredsupprop

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att, tillsammans med Sveriges Kristna Råd, initiera ett ”fredsupprop”, ställt till Sveriges regering och riksdag, om att omfördela den militära budgeten till humanitära insatser och utvecklingsbehov, till konfliktförebyggande och civilt fredsbyggande arbete.

Bakgrund

Svenska kyrkans fredsarbete

Svenska kyrkan har genom den nationella nivåns internationella engagemang och påverkansarbete länge verkat för att fred- och säkerhetsfrågor ska uppgraderas samt varit konkret engagerad i ett flertal aktiviteter och projekt under de senaste åren. Ett konkret exempel är i Kyrkornas världsråds kampanj för ett globalt vapenhandelsavtal, Arms Trade Treaty. Genom en kombination av påverkansarbete i över 40 länder och genom aktivt deltagande i förhandlingarna i FN bidrog KV m.fl. till att – den 25 september 2014 – över 50 stater ratificerat avtalet vilket innebär att det kan träda ikraft den 25 december 2014.

För att uppmärksamma och stärka kyrkornas roll som en global kraft för fred och rättvisa inbjuder Svenska kyrkan, tillsammans med KV, SKR och Eumeniakyrkan, till en internationell fredskonsultation i Sigtuna den 1–5 december med ca 60 sakkunniga deltagare. Konsultationen är både ett sätt att uppmärksamma KV:s *A Pilgrimage of Justice and Peace* och att Sverige firar 200 år av fred inom landets gränser.

Svenska kyrkan har enskilt och tillsammans med CONCORD (CONCORD Sverige är en arena för över 50 civilsamhällesorganisationer vars uppdrag är att bedriva informations- och påverkansarbete om EU:s utvecklingssamarbete och utvecklingspolitik) överlagt med utrikesdepartementet om att fredliga samhällen måste vara en del av både den svenska biståndspolitiken och det globala ramverket som nu förhandlas som en fortsättning av millenniemålen.

Svenska kyrkan har haft ett särskilt hearing-möte i april 2014 med den av riksdagen parlamentariskt tillsatta Krigsmaterielexportutredningskommittén (KEX) där Svenska kyrkan framfört synpunkter på hur svensk lagstiftning kring vapenexport kan skärpas.

Ärkebiskopen skrev i maj 2014 ett brev till utrikesminister Carl Bildt om en mer proaktiv svensk nedrustningspolitik rörande kärnvapen (inför Preparatory Committee for the 2015 Nuclear Non-Proliferation Treaty Review Conference in New York).

Ekumeniska arenor

Inom Sveriges kristna råd, tillsammans med Kristna fredsrörelsen, har Svenska kyrkan medverkat i projektet *Partnerskap för Fred 2014* där man förespråkar en tyngdpunktsförskjutning från militär krishantering till förebyggande av våld och väpnad konflikt och fredsbyggande med civila fredliga medel www.fredsagenda2014.se. Såsom varande medlem i Kyrkornas världsråd har Svenska kyrkan varit med och beslutat om inriktningen för KV:s ideologiska och praktiska verksamhet de kommande sju åren. Generalförsamlingen i Busan 2013 fastställde att KV:s missionsuppdrag för den kommande perioden skulle formuleras *A Pilgrimage of Justice and Peace*. Generalförsamlingen uppmanade medlemskyrkorna att verka för att detta missionsuppdrag tolkas, kontextualiseras och konkretiseras i varje kyrkofamilj och land.

Utskottets förslag:

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:77.
2. Kyrkomötet beslutar med anledning av motion 2014:77 att uppdra åt kyrkostyrelsen att utreda på vilket sätt KV:s missionsuppdrag *A Pilgrimage of Justice and Peace* kan tolkas, kontextualiseras och konkretiseras samt hur detta kan leda fram till ett fredsupprop i Svenska kyrkan, under perioden fram till KV:s nästa generalförsamling 2021.

Fred – en möjlighet

Ekumenikutskottet har samtalat kring huruvida fred är en realistisk möjlighet, om fred kan uppnås med militära medel, om rättvis fördelning av resurser som förutsättning för fred, om kyrkans roll i detta arbete mm. Utskottet har benämnt de svårigheter och den komplexitet frågan om fred och medlen för att nå den innefattar. Utskottet menar att Svenska kyrkan alltid behöver vara en profetisk röst i samhället som hävdar fred och fredliga lösningar så långt det är möjligt. Utskottet ställer sig positiv till tanken om ett fredsupprop. Ekumenikutskottet påpekar det faktum att motionens förslag är ett direkt citat från det slutdokument som antogs vid Kyrkornas världsråds generalförsamling i Busan 2013. I detta dokument uppmanas medlemskyrkorna att ta hänsyn till den ekumeniska rörelsens uttalande i den nationella kontexten. Ekumenikutskottet föreslår därför att motion 2014:77 visserligen avslås men att – med anledning av motion 2014:77 – kyrkomötet ska ge kyrkostyrelsen uppdraget att utreda på vilket sätt KV:s missionsuppdrag *A Pilgrimage of Justice and Peace* kan tolkas, kontextualiseras och konkretiseras samt hur detta kan leda fram till ett fredsupprop i Svenska kyrkan, under perioden fram till KV:s nästa generalförsamling 2021.

Uppsala den 26 september 2014

På Ekumenikutskottets vägnar

Daniel Tisell, ordförande

Kristin Molander, sekreterare

Beslutande: Daniel Tisell, ordförande, Lina Larhult, Karin Norlander, Agneta Brendt, Lars Stjernkvist, Lars G Linder, Anki Erdmann, Eva-Maria Munck, Anette Nordgren, Dan Sarkar, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Magnus Hedin, Inga Alm och Lena Klevenås.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jesper Eneroth, Göran Karlsson, Olle Carlsson, Katarina Wedin, Elisabet Ståhlhem, Lars-Ivar Ericson, Julia Kronlid, Margit Borgström, Agneta Granström och Anders Nihlgård.

Biskoparna Ragnar Persenius och Tuulikki Koivunen Bylund har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag menar att motion 2014:77 borde bifallits. Om fred leder till fred, såsom KG Hammar skissat måste vi tro på att en värld utan krig inte bara är en utopi utan en realistisk förväntan.

Oron över att ett bifall till motionen skulle kunna tolkas som en total och omedelbar nedrustning i Sverige är helt obefogad.

Lena Klevenås

Särskild mening

Undertecknad ställer sig helt positiv till motion 2014:77.

Anders Nihlgård